

Dr. E. Lüdemann: Von der Schulfahrt zum Landheim. Düsseldorf, 1927. (175 l.)

Ismeretes, hogy Németországban milyen rövid idő alatt valóságos szokássá lett az ú. n. Schullandheimok, röviden Landheimok felállítása. Magyarul „vidéki otthonok“-nak lehetne nevezni. Majd 200 német iskola rendelkezik már ilyen intézménnyel; csak Szászországban van 31, ezek közül 16 Drezdáé, 5 pedig Lipcséé.

A fenti könyv azért nagyon tanulságos, mert leírja, mi vezette a düsseldorfi főreáliskolát („am Fürstenwall“) arra, hogy Landheimot szerezzen. A szerző szerint a nagy iskolai kirándulások (Schulfahrten) adtak reá alkalmat, hogy ez az iskola otthonot teremtsen magának Hitzenlindében (Allgäu). Az otthon pedig úgy létesülhetett, hogy megalakult a főreáliskola barátainak a köre; ezek tagdíjából, egy sorsjátékból és ifjúsági mozielődadásokból hozták össze a szükséges költséget. Az első évben 400, a következőkben már 600 tanulót küldtek ki a Landheimba.

A Landheim bizonyos fokig a német ifjúsági mozgalommal függ össze, másrészt egyet-mást átvehet idősebb arisztokrata testvérétől: a Landerziehungsheimtől, ezenkívül a külföldi, különösen angol intézményektől vehet indítást. A következőkben a szerző részletesen leírja a Schullandheimok belső életét. A játék és sport minden neme — természetesen az évszaknak megfelelőleg — itt nagy szerepet játszik; rossz idő esetén felolvasásokkal szórakoztatják a tanulókat. A tanításban a természettudományi szakoknak kiválóan nagy szerep jut; elsősorban a biológiának, de az asztronómia, földtan, néprajz, történelem is sok hasznát látja a szabadban való tanításnak. A Landheimban való 4—6 heti tartózkodás, a szerző szerint, jelentős hatással van a tanulókra és novelőkre egyaránt. Az előbbieknél kivált testi fejlődését mozditja elő, de kifejleszti a közösségi érzést is. A tanítónak feladata pedig itt nehezebb, úgyhogy az ő üdüléséről nem igen lehet szó. De pedagógiai tekintetben igen sokat tanulhat; e négy hét alatt a fiúkat jobban megismeri, mint máskülönbön két év alatt, most, az állandó érintkezésben ismeri föl igazi hivatását, hogy a serdüléshez segédkezést nyújtson.

A mű második része közli a Landheim életében résztvevő ifjak benyomását. Címe: *Das Landheim im Spiegel der jugendlichen Psyche*.

A szépen kiállított könyvet több érdekes eredeti felvétel díszíti.

Kétségtelen, hogy a németek ez újkeletű intézményétől mi is tanulhatunk valamit. Nagyvárosi, különösképp pedig fővárosi iskoláink is szerezhetnének egy-egy ilyen vidéki üdülőhelyet, melyben az egyes osztályok évente 4—6 hetet eltölthetnének. Mert igaz ugyan, hogy a cserkészét, mely már csodálatosan mély gyökereket eresztett nálunk, nagyon sokat tesz az ifjúság testi edzése, értelmének fejlesztése, jellemének acélozása tekintetében, de a cserkészek mégis egy-egy intézet kisebbségét alkotják, míg a Landheimok előnyeit egy intézet összes osztályai végigélvezhetik.

Az ilyen intézmény alapvetése és szervezése tekintetében is igen sokat okulhatunk Lüdemann lelkesedéssel megírt könyvéből, miért is az érdeklődő pedagógusok és illetékes tényezők szíves figyelmébe ajánlom. *Szelényi Ödön.*